

Referat af DIAPLAN-møde på Hostrup Hovedgård 31. maj 2012

Dette mødes formål var at diskutere strategien i hovedtræk for området og de mere konkrete initiativer, der er nødvendige for at nå strategiens vision.

Da alle borgerne (22 i alt), eksperterne, Skive Kommunes medarbejdere og folkene fra Skov & Landskab havde sat sig ned, bød Lone Søderkvist Kristensen velkommen og fortalte om aftenens arbejde med strategigruppens (også kaldet følgegruppen eller procesgruppen) udkast til en strategi for området og at identificere konkrete tiltag, der kan medvirke til opnåelse af strategiens mål. Lone fortalte, hvordan strategigruppen havde fulgt op på mødet d. 26. april og kun havde konkretiseret de ønsker og visioner, som forsamlingen havde talt om ved dette og forrige møder. Fx var "Natur" blevet konkretiseret til de steder, hvor særlige arter optrådte såsom hugorm, odder og fiskeørn. Derefter introducerede Malene og Sune fra Skive Kommune strategigruppens bearbejdning fra d. 29. maj, der både havde udmøntet sig i en emneopdelte liste og et kort med indtegnelse af de forskellige potentialer, værdier, og visioner. Efter den korte introduktion havde alle 10 min. til at læse og forstå udkastet og derefter 30 min. til at diskutere strategien i grupper – var der noget, der skulle præciseres, og var der noget, der manglede?

I alt var der 4 grupper – to grupper à 6 personer og 1 kommunal referent (gr. 1 og 2), en gruppe à 8 personer og 1 kommunal referent (gr. 3) og en ekspertgruppe på 5 personer (Anne Tietjen, Rita Merete Buttenschøn, Henrik Villadsen, Per Grau Møller og Jørgen Primdahl).

Efter en grundig diskussion af strategiens dele i gruppen fremlagde hver referent, hvad gruppen var kommet frem til af supplerende og præciserende forslag:

Følgende supplerende *værdier* blev nævnt:

- Mørkesø – konkret værdi (gr. 1)
- Dyreliv – oddere ved Koholm Å (gr. 1)
- Dyreliv – skarve ved Flyndersø (gr. 1)
- "Det vilde" i området (gr. 1)
- Skovene som værdi (ekspertgruppen)
- Hovedgårdene (ekspertgruppen)
- Landsbyerne langs kanten af Salling (ekspertgruppen)

Følgende supplerende *potentialer* blev nævnt:

- Tørveproduktion i plantagen (gr. 1)
- Dræning af Flyndersø (gr. 1)
- Karup Å (gr. 2)
  - Genslyngning
  - Randzoner med adgang

- Benytte sig af muligheden nu
- Lokalhistorisk formidling af rakkere (gr. 2)
- Herningvejen som barriere (gr. 3)
- Riggkæret ved Sønder Lem Vig – i dag uden adgang (gr. 3)
- Lokale kræfter (gr. 3)
- 3 punkter fra værdier skal her over (gr. 3)
  - Tørv
  - Gl. Rønbjerg
  - Historien
- Fiskeri / Jagt (gr. 3)

Følgende supplerende *visioner* blev nævnt:

- Tilgængelighed - forbedres (gr. 1 og 3)
- Græsning / rydning af ådalene (åbenhed) (gr. 3)

Følgende supplerende *konkrete tiltag* blev nævnt:

- Spang over Hindså, bro over ”Snævringen” (gr. 1)
- Barriere ved jernbanen (gr. 1)
- Hjælp til etablering af græsning (gr. 2)
- Bevaring af udsyn ved hjælp af god læbeplantning med retning som relieffet i landskabet (gr. 2)
- Trækfærge ved ”Snævringen” (gr. 2)
- Stiforløb langs Karup Å – vi skal tænke os om (gr. 2)
- Over- / underføring ved Herningvejen (gr. 2)
- Stier – skal bindes sammen (gr. 3)
- Karup Å – tilbage til naturen eller udgangspunkt i kulturlandskabet? (gr. 3)
- Græsning af Karup Å (gr. 3)

Efter en kort diskussion af gruppernes supplerende kommentarer, viste ekspertgruppen et kort frem, som den havde produceret med det formål at inddele områdets strategi i geografiske regioner.

Kortet indeholdt:

- Det sammenhængende lavbunds område fra Sønder Lem Vig og så østpå og ned gennem Karup Ådal.
- Kulturmiljøerne omkring de gamle landsbyer, langs ”kanten” af Salling og ved de tidligere tørvegrave.
- Skov- og hedelandskabet
- Komplekse ”udviklingsområder”, der blev defineret som et område med plads til ”bolig, erhverv og rekreation”, det vil sige en multifunktionel udvikling.

Efterfølgende var der en kort pause, hvorefter Lone fortalte, hvorledes man kunne samskrive de forskellige visioner for området til fire overordnede visioner:

- Formidling og oplevelser i området
- Tilgængelighed
- Åbenhed af græsningsområderne (ådalene)
- Bevarelse og pleje af skove og heder

Anbefalingen blev efter kort tids diskussion vedtaget af forsamlingen uden indsigelser. I forbindelse med diskussionen af de fire visioner, som alle var enige i som værende centrale for områdets udvikling, diskuterede forsamlingen, hvem der ville bruge området eller ”parken”. Det endte med følgende formulering: ”Parken bliver brugt til udfoldelse og oplevelser for folk fra Skive og hele verden.”

Herefter blev grupperne sat til at diskutere konkrete tiltag, som kunne bidrage til opfyldelse af visionerne for parken.

Tiltagene, som derefter blev fremlagt af referenten for hver gruppe i plenum, kom således til at blive knyttet til en bestemt vision.

Formidling og oplevelser i området:

- Tekstsamling om området
- Temaruter
- Formidling af kulturhistorie på stedet
- Årets gang – events og kalender – i naturen
- Formidling af kunsten i landskabet
- Udgivelse om området – bog el. QR-kode el. guide
- Vandringer med fortællinger om tørvegravningen i Jensen og Sørensens Plantage
- Skilte om tørvegravning
- Samling af historierne (både natur- og kulturhistorie) i området via lokale grupper
- Danmarks fødsel og Brøndum-formationen
- Besøgscenter
- Netværk af besøgssteder – ”Hotspots” med nummer, så man finder steder og går fra nummer til nummer i stedet for en given rute
- Plexiglas med jordprofiler ved hvert spot så man kan se forskel på heden, engen, skovbunden etc.

Tilgængelighed

- Kortlægning af stier
- Lave de planlagte stisystemer
- Barrierer som 2. prioritet (Herningvejen og jernbanen)
- Sammenhæng i stisystem
- Inddragelse af lodsejerne
- Samarbejde med Holstebro kommune

- Rute om Flyndersø
- Borgermøde / Workshop / Hjemmeside om ikke-kortlagte stier
- Cykelstier tænkes ind
- Broen over Koholm Å ved jernbanebroen
- Bro over ”Snævringen”
- Ridning tænkes ind – også hestevogn nogle steder
- Samarbejde mellem lodsejere og Kommunen om vedligeholdelse
- Adgangen fra Skive skal prioriteres højt

Åbenhed af græsningsområderne (ådalene)

- Nedsættelse af arbejdsgruppe, der skal udrede muligheder og begrænsninger
- Jordfordeling
- Finansiell Stabilitet med i jordfordeling
- Organisering bag – lær af Randers-projektet
- Stier som indsigtskiler
- ”Låne-køer” – lær fra Fyns sydhavsøer

Bevarelse og pleje af skove og heder

- Formidling af tilskudsmuligheder
- Brugere hjælper til med plejen organiseret
- Afbrændings- og slåningslaug
- Område der ikke plejes, så vi kan sammenligne – Jensen og Sørensens Plantage har 80-100 ha urørt, selvsået skov – det skal formidles.

Efter denne grundige bearbejdning af hver enkel vision, fik vi at vide, hvorledes resten af processen ville forløbe. Først i september vil der blive afholdt endnu et møde, der vil igangsætte de forskellige initiativer i arbejdsgrupper og lignende. På mødet blev der givet udtryk for, at mange deltagere næsten ikke kunne vente på at komme i gang med det konkrete arbejde.

Jørgen Primdahl fik herefter kort ordet for at spørge forsamlingen om tre ting:

- Hvor mange her bor på en landbrugsejendom (dvs. en ejendom med landbrugsjord til)? 13 svarede ja.
- Hvor mange her er fuldtidslandmænd? 3 svarede ja.
- Hvor mange her bor vest for Rønbjerg og Hvidbjerg? 4 svarede ja.
- Hvor mange her er fra Skive? 5 svarede ja.

Derefter informerede nogle lokale om MORADS - Foreningen Mod Radioaktivt Affald i Skive Vest og den stiftende generalforsamling for denne 14. juni.

Henrik Villadsen afsluttede mødet med at takke for nu og ønskede alle en god sommer til alle var samlet igen i september.